

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/50/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113211644
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6113211644.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa CD Consulting, s.r.o., so sídlom K červenému dvoru 3269/25A, 130 00 Praha 3, Česká republika, IČO: 26 429 705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi T. B., nar. 9. 2. XXXX, bytom X. XXX, XXX XX X., o zaplatenie 1.584,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Brezno, č.k. 3 C 186/2013-28 zo dňa 5. novembra 2013 takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Brezno, č.k. 3 C 186/2013-28 zo dňa 5. novembra 2013 zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením zamietol Okresný súd Brezno návrh navrhovateľa v celom rozsahu. O náhrade trov konania nerozhodol.

Navrhovateľ, ako právnická osoba so sídlom v Českej republike si v návrhu uplatnil voči odporcovi pohľadávku podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007/, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Pohľadávku uplatnil navrhovateľ titulom zmenky vo výške 1.584,- Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.584,- Eur od 18.6.2009 do zaplatenia, spolu s ročným úrokom vo výške 6 % zo zmenkovej sumy 1.584,- Eur od 22.10.2009 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 5,28 Eur, ako aj náhradu trov konania.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 10.februára 2009 na zmenkovú sumu 1.584,- Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 18.6.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „ na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku na zaplatenie, pričom odporca nezaplatil žiadnu časť dlžnej sumy. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „ bez protestu“ , indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Navrhovateľ k návrhu pripojil aj originál zmenky a výpis z Obchodného registra navrhovateľa.

Prvostupňový súd vyzval navrhovateľa prostredníctvom tlačiva „ B“ na doplnenie návrhu tak, aby do Oddielu 8.1. doplnil na základe akého právneho titulu bola zmenka vystavená a vyplnená (zmluva, prípadne iný titul) s uvedením prvotného právneho vzťahu medzi pôvodnými účastníkmi konania. Súd podľa Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 5.4. 1993 je povinný za účelom ochrany spotrebiteľa z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah. Súd teda iba na základe doplnenej informácie o konkrétnom právnom titule môže zistiť, či v tejto veci ide o spotrebiteľský vzťah alebo nie. Ako prílohu je

potrebné pripojiť k návrhu právny titul na základe ktorého bola zmenka vystavená a vyplnená z dôvodu, že súd je podľa Smernice Rady 93/2013/3HS zo dňa 5.4.1993 povinný v každom konaní za účelom ochrany spotrebiteľa z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah.

Navrhovateľ podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 17.10.2013 uviedol, že podľa článku 4 ods. 4 Nariadenia súd môže dať navrhovateľovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť vtedy, ak informácie, ktoré poskytol navrhovateľ nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne vyplnené. Upozornil, že navrhovateľ poskytol dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky. Navrhovateľ predložil súdu originál zmenky. Zmenkové informácie preniesol navrhovateľ presne do návrhu na uplatnenie pohľadávky, a preto neostáva z jeho strany čo doplniť, alebo opraviť. Ďalej zdôraznil, že v konaní uplatňuje majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky. Disponuje len indosovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré súd vyžaduje, a ktoré by mohol nad rámec už v návrhu uvedeného súdu oznámiť alebo predložiť.

Prvostupňový súd následne napadnutým uznesením návrh navrhovateľa zamietol s odôvodnením, že bolo povinnosťou súdu zisťovať, či právny vzťah medzi pôvodným majiteľom zmenky a vystaviteľom zmenky nemal charakter spotrebiteľského vzťahu. Za týmto účelom žiadal navrhovateľa o doplnenie podaného návrhu, aby bolo možné posúdiť skutočnosť, či ide o uplatnenie práv zo spotrebiteľského vzťahu, alebo nie. Navrhovateľ návrh nedoplnil, iba oznámil, že súdu poskytol dostatočné informácie a inými dokladmi, ako zmenkou nedisponuje. Súd však bez takéhoto doplnenia návrhu nemá možnosť splniť povinnosť riadne preskúmať všetky podstatné okolnosti vzniku zmenkového vzťahu a posúdiť, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah. Poukázal pritom okrem iného na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-76/10 zo dňa 16.11.2010, práve vo veci POHOTOVOSTĚ s.r.o., kedy bolo rozhodnuté Súdnym dvorom EÚ, že vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcií, obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave. Zároveň uviedol, že v zmysle platných právnych predpisov a judikatúry v súčasnosti už nie je sporné, že súd v každom štádiu konania a v každom druhu konania je povinný ex offio, t.j. z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský právny vzťah, a teda či sa na konkrétny právny vzťah použijú právne normy spotrebiteľského práva a to za vyššie uvedeným účelom. V tejto súvislosti odkázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ sp.zn. C-419/2011 (Česká sporitelňa, a.s. proti Geraldovi Feichterovi), kedy súdny dvor v konaní pri uplatnení práva zo zmenky z úradnej moci skúmal postavenie odporcu ako spotrebiteľa.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm.b) O.s.p., v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., lebo účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm.f) O.s.p. Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 71,37,- Eur bez DPH za podané odvolanie a 7,81 Eur bez DPH, režijný paušál.

Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že pokiaľ prvostupňový súd svoje rozhodnutie založil na článku 4. ods. 4 Nariadenia s tým, že vyzval navrhovateľa na doplnenie návrhu o konkrétny právny titul na základe ktorého bola zmenka vystavená a vyplnená s uvedením prvotného právneho vzťahu medzi pôvodnými účastníkmi konania, pretože táto informácia je potrebná pre určenie, či ide o spotrebiteľský vzťah, s takýmto postupom nie je možné súhlasiť. Nie je prípustné, aby súd vyzýval navrhovateľa na doplnenie, či opravu návrhu, ktorá nie je pre prejednávajúcu vec relevantná a splnením takejto výzvy podmieňoval ďalší postup v konaní. Upozornil, že je vlastníkom cenného papiera (má len zmenku) , ktorý nadobudol na základe indosamentu. Žiadne iné informácie, či dokumenty navrhovateľ k zmenke nemá a v zmysle platného právneho poriadku ani nepotrebuje mať na to, aby mohol uplatňovať práva s týmto cenným papierom spojené. Požadovanie iných dokumentov, ako originálu zmenky pri uplatnení zmenkového nároku, predovšetkým pri uplatnení nároku zo strany indosatára,

je neprípustné a nezákonné. Poukázal na konštantnú judikatúru českých a slovenských súdov, v zmysle ktorých je zmenka samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke, upravených v zákone č. 191/1950 Sb. (ďalej ZŠZ) vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Poukázal na skutočnosť, že prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných predpisov a práva EÚ.

Poukázal ďalej na skutočnosť, že prvostupňový súd rozsah významných skutočností rozširuje svojvoľne bez návrhov účastníkov, čím porušuje kontradiktórnosť súdneho procesu. Zdôraznil, že navrhovateľ skutočnosti o existencii iného vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporcom vôbec netvrdil, teda nebol nositeľom dôkazného bremena. Súd sám vytvoril pochybnosť (nie reálny poznatok z vykonaného dokazovania, ale čistý ničím nepodložený dohad) o tom, že by medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky (ktorý ani nie je účastníkom tohto súdneho konania) a odporcom, mohol existovať iný (navyše celkom samostatný) záväzkový vzťah, než aký je predmetom tohto súdneho konania.

Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že prvostupňový súd ignoroval ustanovenie § 17 ZŠZ, z ktorého jednoznačne vyplýva, že vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky. Poukázal na rozsudok NS SR sp.zn. 5 Obo 3/2008 zo dňa 22.10.2008, podľa ktorého z ustanovenia § 17 ZŠZ síce vyplýva, že kto je žalovaný zo zmenky môže vznášať proti zmenkovému nároku určité námietky, je však na ňom, aby oprávnenosť týchto námietok preukázal. Dôkazné bremeno teda spočíva na odporcovi, nie na navrhovateľovi. Pokiaľ povinný dôkazné bremeno neunesie, bude nútený podľa zmenky platiť. Pri kauzálnych námietkach nie je možné prenesenie dôkazného bremena z odporcu na navrhovateľa. Navrhovateľ tiež v odvolaní namietol, že v danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením ustanovenia § 5 ods. 1 O.s.p., súd porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Ohľadom predloženej zmenky uviedol, že zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo navrhovateľa. Vo vzťahu k navrhovateľovi, ako indosatárovi je preto jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Uviedol, že odporca mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Poukázal tiež na rozsudok NS ČR sp.zn. 25 Cdo 1839/2000, podľa ktorého zmenkový záväzok je celkom samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom jeho vzniku. Aj v prípade tzv. zabezpečovacích zmeniek je treba dovodiť, že nie sú akcesorickým záväzkom vo vzťahu k záväzku inému. Okolnosť, že podľa dohody účastníkov je účelom zmenky zabezpečenie splnenia určitého záväzku, sa potom prejaví v okruhu tzv. kauzálnych námietok (čl. I. § 17 zákona), ktorými sa dlžník zo zabezpečovacej zmenky môže brániť povinnosti zo zmenky plniť. Aj súdna prax dovodila, že tzv. zabezpečovacia zmenka, ako prostriedok zabezpečenia, je samotným nárokom nezávislým dokonca na existencii zabezpečovanej pohľadávky. Zároveň v odvolaní poukázal na závery uznesenia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10 Co 79/2000 zo dňa 5.9.2013. Z procesného hľadiska navrhovateľ v dovolaní namietol formu rozhodnutia. Uviedol, že súd návrh navrhovateľa zamietol, teda rozhodoval o merite veci, pričom o merite veci je nevyhnutné rozhodnúť rozsudkom. Napadnuté rozhodnutie je však vydané vo forme uznesenia.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnuté rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm.h) zrušil a podľa ustanovenia § 221 ods. 2 citovaného zákona vec vrátil na ďalšie konanie.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že navrhovateľ si dňa 28.3.2013 uplatnil na Okresnom súde Brezno svoju pohľadávku vyplnením vzorového tlačiva „A“ v zmysle článku 4 bod 1 Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Navrhovateľ uplatňoval zmenkovú sumu vo výške 1.584,- Eur spolu so

zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.584- Eur od 18.6.2009 do zaplattenia, spolu s ročným úrokom vo výške 6 % zo zmenkovej sumy 1.584,- Eur od 22.10.2009 do zaplattenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 5,28 Eur, ako aj náhradu trov konania. Navrhovateľ pripojil aj originál zmenky. Na rubopise zmenky je uvedený indosament, ktorým pôvodný veriteľ zmenku previedol na navrhovateľa. Navrhovateľ v návrhu nežiadal, aby bolo nariadené pojednávanie. Prvostupňový súd následne vyzval navrhovateľa tlačivom „B“ v zmysle Nariadenia na doplnenie návrhu. Odporcovi tlačivo „C“ v zmysle Nariadenia nezasielal.

Podľa článku 4 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie) navrhovateľ začne Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotu sporu vyplnením vzorového tlačiva „ A“, ako je uvedené v prílohe I a jeho podaním na príslušný súd alebo tribunál osobne, poštou, alebo akýmkoľvek iným komunikačným prostriedkom ako je fax, alebo elektronická pošta, ktorý je prijateľný pre členský štát, v ktorom sa konanie začína. Tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky obsahu je opis dôkazov, ktoré podporujú pohľadávku a prípadne sa k nemu pripoja akékoľvek príslušné dokumenty.

Podľa článku 4 ods. 3 Nariadenia, ak pohľadávka nepatrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, súd alebo tribunál o tom informuje navrhovateľa. Ak ju navrhovateľ nevezme späť, súd alebo tribunál koná v súlade s príslušným procesným právom uplatniteľným v členskom štáte, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa článku 4 ods. 4 Nariadenia, ak sa súd alebo tribunál domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne vyplnené a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, dá navrhovateľovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť, alebo predložiť týmto orgánom doplňujúce informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť a to v lehote určenej týmto orgánom. Na tento účel súd použije vzorové tlačivo „B“, ako je uvedené v prílohe II. Ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená, alebo návrh neprípustný, alebo ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil, alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh sa zamietne.

Podľa článku 5 ods. 2 Nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I. vzorového tlačiva „C“ na odpoveď ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa článku 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa článku 7 ods. 3 Nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa článku I. § 17 ZŠZ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Odvolačný súd sa zaoberal námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a skúmal, či postupom prvostupňového súdu došlo k porušeniu § 205 ods. 2 písm.b), § 221 ods. 1 a § 205 ods. 2 písm.f) O.s.p., teda či v konaní došlo k vadám v dôsledku ktorých bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, a či rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolačný súd dospel k záveru, že navrhovateľ v odvolaní odôvodnene namieta, že prvostupňový súd postupoval v rozpore s procesnými pravidlami, ktoré vo veciach s nízkou hodnotou sporu upravuje Nariadenie. Prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa s odôvodnením, že bez doplnenia návrhu, na ktoré bol navrhovateľ vyzvaný vzorovým tlačivom „B“, nemá súd možnosť splniť povinnosť riadne preskúmať všetky podstatné okolnosti vzniku zmenkového vzťahu a posúdiť, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah. V tejto súvislosti odvolací súd upozorňuje, že v zmysle článku 4 bod 4 Nariadenia, je súd povinný zamietnuť návrh v prípade, ak uplatnená pohľadávka sa zdá zjavne neopodstatnená, alebo návrh neprípustný. Druhá možnosť je zamietnutie návrhu z dôvodu, že navrhovateľ tlačivo na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty.

Ohľadom prvej podmienky, teda vyhodnotenia pohľadávky, ako zjavne neopodstatnenej alebo návrhu zjavne neprípustného, má odvolací súd za to, že uplatnenie práva zo zmenky nie je možné kvalifikovať týmto spôsobom. Neopodstatnenou by mohla byť pohľadávka, pri ktorej by navrhovateľ vykonával svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Neprípustným návrhom by bolo možné chápať napríklad návrh vo veci, na ktorú sa nariadenie neuplatňuje v zmysle článku 2 ods. 2 Nariadenia. Občiansky súdny poriadok, ako základná norma vnútroštátneho práva neobsahuje vymedzenie návrhov, ktoré by boli považované za neprípustné, napriek tomu vnútroštátne právo pozná druhy nárokov, ktorých nie je možné domáhať sa na súde, napr. § 455 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa bodu 13 Preambuly Nariadenia pojmy „zjavne neopodstatnené“ v kontexte zamietnutia pohľadávky a „neprípustné“ v kontexte zamietnutia návrhu by sa mali určiť v súlade s vnútroštátnym právom. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené preto konštatuje, že v súlade s vnútroštátnym právom nie je možné pohľadávku uplatnenú navrhovateľom, podporenú priložením originálu zmenky vyhodnotiť, ako zjavne neopodstatnenú, ani ako neprípustnú.

Ohľadom druhej podmienky, kedy je súd povinný zamietnuť návrh z dôvodu, že navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, odvolací súd upozorňuje, že zaslanie tlačiva „B“ za účelom doplnenia návrhu môže prvostupňový súd aplikovať iba v prípade, ak sa domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo v prípade, ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne vyplnené. Kumulatívne s tým musí byť splnená podmienka, že pohľadávka sa nezdá byť zjavne neopodstatnená, alebo návrh neprípustný. Keďže prvostupňový súd pristúpil k zaslaniu tlačiva „B“, je zrejmé, že pohľadávku nevyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú ani návrh ako neprípustný. Odvolací súd preto preskúmal návrh navrhovateľa, aby zistil, či informácie, ktoré poskytol sú dostatočne jasné a primerané, a či je tlačivo návrhu správne vyplnené. Ako odvolací súd zistil, navrhovateľ riadne vyplnil a v požadovaných prípadoch aj odôvodnil všetky body v návrhu. V bode 3 presne určil odporcu, voči ktorému tento nárok uplatňuje, v bode 8 jasne vymedzil právny titul na základe ktorého uplatňuje svoj nárok, v bode 8.3 na otázku „chcete aby sa nariadilo pojednávanie?“ jednoznačne uviedol nie a aj ostatné body návrhu sú vyplnené tak, že je zrejmé, aká pohľadávka je v konaní uplatnená a tlačivo je vyplnené úplne, v úradnom jazyku prijímacieho členského štátu. Preto nebol daný dôvod vyzývať navrhovateľa tlačivom „B“ na doplnenie návrhu. Navrhovateľ zároveň priložil k návrhu originál zmenky, z ktorej si v tomto konaní uplatňuje svoje nároky voči odporcovi.

Prvostupňový súd mal v zmysle Nariadenia postupovať podľa článku 5 ods. 2, podľa ktorého po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I. vzorového tlačiva „C“ na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že je nesporné, že súd v každom štádiu konania a v každom druhu konania je povinný ex officio, t.j. z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský právny vzťah. V tejto súvislosti odvolací súd upozorňuje, že v konaní je uplatňovaná vlastná zmenka, z ktorej navrhovateľ odvodzuje svoje nároky voči odporcovi. Vystavenie platnej zmenky predstavuje pre dlžníka vznik záväzku, ktorým bezpodmienečne sľubuje zaplatenie zmenkovej sumy tomu, kto bude pri predložení zmenky jej majiteľom. Povaha zmenky, ako abstraktného cenného

papiera prísne oddeleného od kauzálneho dôvodu vystavenia zmenky spôsobuje, že vznikom zmenky sa zakladá celkom samostatný záväzkový vzťah, ktorý existuje nezávisle na pôvodnom zmluvnom vzťahu, ktorý bol príčinou vystavenia zmenky. Pokiaľ bola zmenka vystavená za účelom zabezpečenia záväzku dlžníka z iného zmluvného vzťahu, zmenkový záväzok existuje nezávisle od tohto pôvodného zmluvného vzťahu. Dlžníkovi tak zo zmenky vzniká záväzok, ktorý vyplýva priamo zo zmenky a nie z pôvodného vzťahu, preto je záväzkom priamym. Keďže dlžník na zmenke uviedol bezpodmienečný sľub zaplatiť za zmenku v dobe splatnosti zmenkovú sumu, je to záväzok bezpodmienečný, nesporný a keďže vzniká bez ohľadu na to, z akého dôvodu bola zmenka vystavená, je zároveň záväzkom abstraktným. Prvostupňový súd je preto povinný v prípade uplatnenia nároku zo zmenky postupovať v zmysle zmenkového zákona a nie je oprávnený požadovať od majiteľa zmenky, aby predkladal písomné dôkazy súvisiace s pôvodným kauzálnym vzťahom na základe ktorého bola zmenka vystavená. V tomto štádiu konania sú dôkazy súvisiace s kauzálnym vzťahom irelevantné. Ich posúdenie v konaní môže nastať, ale nemusí, a to v závislosti od postupu, ktorý zvolí dlžník (odporca). Abstraktnosť zmenkového záväzku je posilnená v prípade, kedy prvý majiteľ zmenky túto prevedie rubopisom na ďalších majiteľov. Každý ďalší majiteľ získava všetky práva zo zmenky originárnym spôsobom, teda nie ako právny nástupca predchádzajúceho majiteľa, ale ako samostatný nadobúdateľ zmenkových práv. V dôsledku toho je možnosť dlžníka vznášať voči poslednému majiteľovi zmenky kauzálne námietky podmienená naplnením podmienok v článku I. § 17 ZŠZ. Zo strany posledného majiteľa zmenky zároveň platí, že keďže tento je nadobúdateľom práv zo zmenky originárnym spôsobom, nie je povinný preukazovať žiadne skutočnosti, ktoré nastali v pôvodnom kauzálnom vzťahu medzi dlžníkom a prvým majiteľom zmenky (prvým veriteľom zo zmenky). Je to dané predovšetkým tým, že posledný majiteľ zo zmenky ani nemusí byť informovaný o pôvodnom kauzálnom vzťahu, rovnako ako nemusí byť informovaný o tom, či súčasnej zmenke predchádza etapa blankozmenky, kedy v listine, ktorú vystavil zmenkový dlžník neboli uvedené všetky náležitosti zmenky a tieto mohol prvý majiteľ zmenky doplniť na základe dohody o vyplňovacom práve.

Odvolateľ zároveň napadol formu, ktorou prvostupňový súd vo veci rozhodol. Uviedol, že súd návrh navrhovateľa zamietol, teda rozhodoval o merite veci, pričom o merite veci je nevyhnutné rozhodovať rozsudkom. Napadnuté rozhodnutie je však vydané vo forme uznesenia. V tejto súvislosti odvolací súd vychádza z článku 19 Nariadenia, podľa ktorého sa európske konanie vo veciach s nízkou hodnotu sporu riadi Občianskym súdnym poriadkom, pokiaľ toto Nariadenie neustanovuje inak. V zmysle § 167 O.s.p., ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania. Pokiaľ by skutočne návrh navrhovateľa bol neopodstatnený, prípadne súd by ho nevedel posúdiť z tohto dôvodu, že navrhovateľ ho nedoplnil tak, ako bol súdom vyzvaný, podľa článku 4 bod 4 Nariadenia, bol by súd povinný takýto návrh zamietnuť a to napriek skutočnosti, že ide o rozhodnutie, ktoré by sa v podmienkach vnútroštátneho práva chápalo ako rozhodnutie o podmienkach konania. Nariadenie výslovne uvádza, že v takom prípade je nutné návrh zamietnuť (nie odmietnuť) za predpokladu, že by skutočne boli naplnené podmienky § 4 ods.4, prvostupňový súd by postupoval správne, ak by rozhodol uznesením.

Vzhľadom na vyššie uvedené mal preto odvolací súd za to, že prvostupňový súd pochybil, pokiaľ vyzval navrhovateľa na predloženie dôkazov súvisiacich s kauzálnym vzťahom medzi dlžníkom, ako odporcom a pôvodným prvým majiteľom zmenky. Ako originárny nadobúdateľ práv zo zmenky nie je navrhovateľ povinný takýmito informáciami a dokumentmi disponovať a tiež preto nie je možné požadovať ich od navrhovateľa. V prípade, ak by boli naplnené podmienky článku I. § 17 ZŠZ, bude dôkazné bremeno na preukázanie kauzálnych námietok spočívať na dlžníkovi, takže dlžník bude povinný predložiť prvostupňovému súdu tie dokumenty, ktoré prvostupňový súd v súčasnej dobe požadoval od navrhovateľa.

Na základe uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvolanie navrhovateľa za dôvodné, a preto napadnuté rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm.h) O.s.p. zrušil, a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil na ďalšie konanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto prvostupňový súd v ďalšom konaní bude postupovať v zmysle článku 5 Nariadenia, konkrétne bodu 5.2. kedy vyplní časť I. vzorového tlačiva „C“ na odpoveď a spolu s kópiou

návrhu na uplatnenie pohľadávky a kópiou predloženej zmenky ju doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Ďalší postup súdu bude potom v zmysle Nariadenia závisieť od postupu odporcu. Prvostupňový súd bude rešpektovať, že európske konanie s nízkou hodnotou sporu má primárne písomnú formu a nariadenie ústneho pojednávania je viazané na splnenie podmienok vymedzených v článku 7 bod 1. Z hľadiska hmotného práva bude prvostupňový súd posudzovať uplatnený nárok navrhovateľa v zmysle Zákona zmenkového a šekového.

O trovách odvolacieho konania rozhodne podľa § 224 ods. 3 O.s.p. súd prvého stupňa v novom rozhodnutí vo veci.

Uznesenie bolo jednohlasne schválené členmi senátu

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.